

Yrd. Doç. Dr. Mehmet ERDEM

Galatasaray Üniversitesi Hukuk Fakültesi
Medeni Hukuk Anabilim Dalı

ÖZEL HUKUKTA
ZAMANAŞIMI

İçindekiler

Önsöz	vii
İçindekiler	ix
Kısaltmalar.....	xv
Giriş.....	1

Birinci Bölüm

Zamanaşımına İlişkin Temel Noktalar

§ 1.Zamanaşımı Kavramı.....	5
§ 2.Zamanaşımının Öngörülme Nedenleri.....	9
§ 3.Zamanaşımına Tâbi Olan Haklar	14
§ 4.Haklarında Zamanaşımı İşlemeyecek Alacaklar.....	19
§ 5.Hak Düşürücü Süre Kavramı.....	25

İkinci Bölüm

Zamanaşımının Uygulaması

§ 1.Zamanaşımı Süreleri	33
I. Genel Olarak	33
II. Borçlar Kanununda Öngörölmüş Zamanaşımı Süreleri.....	41
A. Sözleşmeden Kaynaklanan Alacaklarda Zamanaşımı Süreleri.....	41

1. On Yıllık Zamanaşımı.....	41
2. Beş Yıllık Zamanaşımı	58
a. Genel Olarak.....	58
b. Kira Alacakları, Sermaye Faizleri ve Belirli Zamanlarda İfa Edilmesi Gereken Edimler.....	60
i. Kira Alacakları.....	60
ii. Sermaye Faizleri.....	62
iii. Belirli Zamanlarda İfa Edilmesi Gereken Edimler	63
c. Erzak Bedeli, Nafaka, Otel ve Lokanta Masrafları....	65
d. Sanatkârların ve Esnafın, Perakendecilerin, Noterlerin ve İşçilerin Yaptıkları İş ve Hizmetlerden Kaynaklanan Alacaklar.....	66
e. Diğer Alacaklar (BK 126 bent 4)	70
i. Ortaklık Sözleşmesinden Kaynaklanan Alacaklar.....	70
ii. Vekâlet, Komisyon, Acentelik ve Tellâllık Sözleşmelerinden Kaynaklanan Alacaklar.....	78
iii. İstisna (Eser) Sözleşmesinden Kaynaklanan Alacaklar.....	84
f. Satım ve Trampa Sözleşmesinde Ayıba Karşı Tekeffülden Kaynaklanan Alacaklar	84
3. Bir ve İki Yıllık Zamanaşımı.....	85
4. Altı Aylık Zamanaşımı	85
5. Özel Bazı Durumlar.....	86
a. Satım ve Trampa Sözleşmelerinden Kaynaklanan Alacaklarda Zamanaşımı.....	86
b. İstisna (Eser) Sözleşmesinden Kaynaklanan Alacaklarda Zamanaşımı.....	96
c. Mütessesil Borçlulukta Rücû Alacağı Zamanaşımı	107
B. Haksız Fiilden Kaynaklanan Alacaklarda Zamanaşımı	122
1. Normal Süre - Bir Yıl	134
2. Mutlak Süre - On Yıl	135
3. Olağanüstü Süre - Ceza Davası Zamanaşımı.....	136
C. Haksız Fiil Mağdurunun (Borçlu) Daimi Def'i İmkânı	148

D. Sebepsiz Zenginleşmeden Kaynaklanan Alacaklarda Zamanaşımı.....	149
1. Normal Süre – Bir Yıl	154
2. Mutlak Süre – On Yıl.....	155
3. Sebepsiz Zenginleşme Def'i.....	156
E. Vekâletsiz İş Görmeden Kaynaklanan Alacaklarda Zamanaşımı.....	158
§ 2.Zamanaşımı Sürelerinin İşlemeye Başlaması.....	162
I. Genel Olarak	162
II. Haksız Fiilden Kaynaklanan Alacaklarda Zamanaşımının İşlemeye Başlaması	171
III. Sebepsiz Zenginleşmeden Kaynaklanan Alacaklarda Zamanaşımının İşlemeye Başlaması	193
§ 3.Başka Kanunlarda Öngörölmüş Zamanaşımı Süreleri	199
I. Genel Olarak	199
II. Medeni Kanunda Öngörölmüş Zamanaşımı Süreleri.....	202
III. Türk Ticaret Kanununda Öngörölmüş Zamanaşımı Süreleri.....	212
IV. İcra ve İflas Kanununda Öngörölmüş Zamanaşımı Süreleri....	226
V. Kooperatifler Kanununda Öngörölmüş Zamanaşımı Süreleri.....	227
VI. Tüketicinin Korunması Hakkında Kanunda Öngörölmüş Zamanaşımı Süreleri	228
VII.Karayolları Trafik Kanununda Öngörölmüş Zamanaşımı Süreleri.....	229
§ 4.Zamanaşımı Sürelerinin Hesaplanması.....	231

Üçüncü Bölüm

Zamanaşımının Durması

§ 1.Genel Olarak.....	235
§ 2.Zamanaşımını Durduran Nedenler	238

I. Velayetin Devamı Süresince Çocukların Baba ve Analarına Karşı Olan Alacakları.....	238
II. Vesayetin Devamı Süresince Vesayet Altındakilerin Vasi, Sulh Hâkimi ve Asliye Mahkemesi Hâkimleri Zimmetinde Bulunan Alacakları	240
III. Evlilik Devam Ettiği Sürece Eşlerin Diğeri Zimmetindeki Alacakları.....	247
IV. Hizmet Sözleşmesi Devam Ettiği Sürece İstihdam Edenlere Karşı Olan Alacaklar.....	251
V. Alacak Üzerinde İntifa Hakkına Sahip Borçluya Karşı Olan Alacaklar	254
VI. Türk Mahkemelerinde Dava Etme İmkânı Olmayan Alacaklar.....	255
VII. Zamanaşımını Durduran Diğer Nedenler	258
§ 3. Zamanaşımının Durmasının Hükümleri.....	266

Dördüncü Bölüm

Zamanaşımının Kesilmesi

§ 1. Genel Olarak.....	271
§ 2. Zamanaşımını Kesen Nedenler	275
I. Borçlunun Borcu İkrarı ile Zamanaşımının Kesilmesi.....	275
II. Alacaklının Fiilleri ile Zamanaşımının Kesilmesi.....	284
A. Alacaklının Dava Açması	284
1. Genel Olarak.....	284
2. Çeşitli Dava Türleri ve Benzer Kurumlar Açısından Durum.....	294
a. Tespit Davası.....	294
b. Kısmi Dava.....	296
c. Karşılık Dava	300
d. İnşai Dava.....	300
e. Terditli Dava	301
f. Grup (Topluluk) Davası.....	301

g. Davanın İhbarı	302
h. Davaya Müdahale	303
i. Davanın Islahı	304
3. Tahkim.....	311
4. Davanın Reddi Halinde Ek (Munzam) Süre	312
B. Alacaklının Def'i İleri Sürmesi	319
C. Alacaklının İcra Takibine Girişmesi	321
D. Alacaklının Borçlu Aleyhine İflas Masasına Katılması	325
§ 3. Zamanaşımının Kesilmesinin Hükümleri.....	327
I. Kesilmeden Sonraki Süre	327
A. Genel Olarak.....	327
B. Senet Düzenlenmesi Halinde Yeni Süre	328
C. Borcun Mahkemenin Hükümü ile Belirlenmiş Olması Halinde Yeni Süre	332
II. Tarafların ve Mahkemenin İşlemleri ve Mahkemenin Karar ve Hükümü ile Zamanaşımının Kesilmesinde Durum	335
III. İcra Takibi ile Zamanaşımının Kesilmesinde Durum	337
IV. Zamanaşımının Kesilmesinin Borçludan Başka Kişilere Etkisi	338
A. Müteselsil Borçlulukta Zamanaşımının Kesilmesi.....	338
B. Müteselsil Alacaklılıkta Zamanaşımının Kesilmesi.....	344
C. Kefalette Zamanaşımının Kesilmesi	345

Beşinci Bölüm

Zamanaşımının Hükümleri

§ 1. Asıl Alacak Bakımından Zamanaşımının Hükümleri	349
§ 2. Alacağa Bağlı Fer'i Haklar Bakımından Zamanaşımının Hükümleri.....	367
§ 3. Zamanaşımı Sürelerinin Taraflarca Değiştirilmesi.....	370
§ 4. Zamanaşımından Ferâgat	378

§ 5.Zamanaşımı Def'inin Kötüye Kullanılması	390
§ 6.Milletlerarası Özel Hukukunda Zamanaşımı	393
Genel Değerlendirme	403
Kaynakça	409
Kavram İndeksi.....	443
Madde İndeksi.....	451